

ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

**НАУКА ПРО ЦІВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ
ЯК ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
курсантів, студентів, ад'юнктів (аспірантів)*

12 травня 2023 року

м. Черкаси

ЗМІСТ

Секція 1. Цивільна безпека та охорона праці

<i>Аліна БАБАЄВА, Владислав ХОРІН, Олена КРАЙНЮК</i>	
ГІГІЕНІЧНА ОЦІНКА УМОВ ПРАЦІ ВОДІЇВ АВТОТРАНСПОРТУ	5
<i>Олександр БОРОВСЬКИЙ, Олексій АНТОШКІН</i>	
В ЧОМУ ПОЛЯГАЄ НЕБЕЗПЕКА ПИЛУ ДЛЯ ЛЮДИНИ	7
<i>Надія БУЛИГА, Богдан ЛІЩУК</i>	
ЗАХОДИ ЩОДО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	8
<i>Анастасія ВАСИЛИНИЧ, Віктор КОВАЛЬСЬКИЙ</i>	
СХОВИЩЕ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	10
<i>Олег ВОРОБЙОВ, Володимир ТАБУНЕНКО</i>	
ІНЖЕНЕРНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ПОЗИЦІЙ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ	12
<i>Наталія ГРЕЧКА, Сергій НЕДОШОВЕНКО, Тетяна КОСТЕНКО</i>	
РИЗИКИ УРАЖЕННЯ РЯТУВАЛЬНИКІВ ПІД ЧАС РОЗБОРУ ЗАВАЛІВ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ	14
<i>Даніл ГРІША, Олег БЕРЕЗЮК</i>	
ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ УМОВ РОБОТИ З ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ	17
<i>Аліна ГРОШОВЕНКО, Віктор КОВАЛЬСЬКИЙ</i>	
ПРОБЛЕМА РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЖИТЛОВИХ БУДИНКІВ	19
<i>Анастасія ДЖАМАН, Василь ВЕРБОВИЙ</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ ВІД ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ	21
<i>Ігор ДІДУР, Олег БЕРЕЗЮК</i>	
ПРОБЛЕМА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЯК СКЛАДОВОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ	23
<i>Вікторія ДОРОХОВИЧ, Богдан ЛІЩУК</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ	26
<i>Євгеній ДУШКІН, Валерія ТКАЧЕНКО, Денис ПІЛІПЕНКО, Дмитро РЄЗНИК</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНІВ ШУМУ ПІД ЧАС РОБОТИ МЕТАЛОРІЗАЛЬНИХ ВЕРСТАТІВ	27
<i>Давид ДЬОМІНОВ, Лаврентій ОЛІЙНИК, Олена КРАЙНЮК</i>	
ЩОДО ПИТАННЯ МЕТРОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АТЕСТАЦІЇ РОБОЧОГО МІСЦЯ ЗА УМОВАМИ ПРАЦІ	30
<i>Анжела КІНДЕЙ, Микола ПЕЛИПЕНКО</i>	
РОЛЬ ДСНС УКРАЇНИ ТА ТЕРиторіальних Громад у ФОРМУВАННІ Й УДОСКОНАЛЕННІ МОЖЛИВОСТЕЙ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	32
<i>Олександр КОВАЛЬ, Олег БОГАТОВ</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН НАФТО- ТА ГАЗОВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	33
<i>Назар ЛАВРИК, Юлія ШАБАТ, Віталій КАРАЩУК</i>	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО КОРЕКТНОГО ВЖИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМІВ В ГАЛУЗІ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	36
<i>Ольга ЛІС, Євген БАКУТИН</i>	
КЛАСИФІКАЦІЯ НЕБЕЗПЕК ДЛЯ ЖИТТЯ ЗА ВИНИКНЕННЯМ	38

Анна ЛИЧАК, Юлія ПАНІМАШ	
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ,	
ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТUAЦІЙ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ	
(ДОСВІД ГРУЗІЇ).....	40
Аліна ЛІВОНЧИК, Тетяна КРИШТАЛЬ	
ПОВНОВАЖЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЙ	
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	42
Дмитро МАЗНІЧЕНКО, Олександр ЧЕРНЕНКО	
БЕЗПЕКА ХАРЧУВАННЯ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ	45
Олександр МАРТИНОВСЬКИЙ, Олександр ЧЕРНЕНКО	
СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЙ БЕЗПЕКИ ТА ГІГІЕНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ.....	47
Олександр МАЦЮК, Олег БЕРЕЗЮК	
БЕЗПЕКОВА СКЛАДОВА СМІТТЕЗВАЛИЩ.....	49
Максим МІЩУК, Марта ПЕЛЕШКО	
БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ ПРОСТОРУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	51
Микита МОСКАЛЕНКО, Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ	
ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ГРУП ВІДМІННОСТЕЙ ЩОДО ТРАКТУВАННЯ	
КОНЦЕПТУ СТІЙКОСТІ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	54
Анастасія НАСТИЧ, Олена ПИЩИКОВА	
ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗMU В УМОВАХ	
ВОЄННОГО ЧАСУ	56
Олексій НЕГРІЙ, Тетяна НЕГРІЙ	
ПОТРЕБА У НОВІЙ КОНЦЕПЦІЇ ОСВІТИ З ЦІВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	
ПІД ЧАС ВІЙНИ	57
Андрій НЕМЧЕНКО, Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ	
АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ НОВОЇ ДИРЕКТИВИ ЄС ЩОДО СТІЙКОСТІ	
КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ (CER DIRECTIVE)	59
Богдан ОБОЯНСЬКИЙ, Олександра ШАПОВАЛ, Неля ВОВК	
ДО ПРОБЛЕМИ ПРОЕКТУВАННЯ ТА УТРИМАННЯ ОБ'ЄКТІВ ФОНДУ	
ЗАХИСНИХ СПОРУД УКРАЇНИ.....	61
Руслан ОЛЕКСІЄНКО, Олег БЕРЕЗЮК	
ТРАНСПОРТУВАННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ТА ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ	
ВІДХОДІВ.....	63
Надія ПОТІЙ, Денис БАЛАБАСОВ, Тетяна КОСТЕНКО	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ	
НА ТЕРИТОРІЯХ В РАЙОНАХ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ	65
Сергій ПУРИК, Олег БЕРЕЗЮК	
ПРОБЛЕМА НАКОПИЧЕННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ТПВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	67
Ореста РОЖАК, Павлина ДУБІНЕЦЬКА	
ЗАКОНОДАВСТВО ПРО БЕЗПЕКУ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ	
ТА ВІДПОВІДALЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ В УКРАЇНІ.....	69
Олександр РУЖАНСЬКИЙ, Юлія КРАВЧЕНКО	
МІСЦЕ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ ПУBLІЧНОГО	
УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	71
Ілля САПОЖНИКОВ, Юрій КОВБАСА	
ДЕМОГРАФІЧНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ПРИЧИНІ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....	74
Ірина СЕРЕДИНСЬКА, Олег БЕРЕЗЮК	
УТИЛІЗАЦІЯ ПЛАСТИКОВИХ ВІДХОДІВ.....	76
Катерина СІВАК, Михайло ЛЕМЕШЕВ	
ВИСОКОМІЦНІЙ БЕТОН ДЛЯ БУДІВництва «БЕЗПЕЧНОЇ КІМНАТИ»	78

<i>Ярослав СКОРОХОД, Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ</i>	
АНАЛІЗ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ	
ІНФРАСТРУКТУРИ ДЕРЖАВИ	80
<i>Ярослав СКОРОХОД, Тетяна КРИШТАЛЬ</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ	
СПЕЦІАЛЬНИХ ОБ'ЄКТОВИХ НАВЧАНЬ З ПИТАНЬ	
ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ.....	83
<i>Віолетта СТАРОСТЮК, Олег ЯЦУХ</i>	
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ	
МОБІЛЬНОГО ТЕЛЕФОНУ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ.....	85
<i>Олександра ТАРАСЮК, Юлія ПАВЛЮК, Ольга БАБАДЖАНОВА</i>	
БЕЗПЕКА ФУНКЦІОNUВАННЯ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	87
<i>Костянтин ТОМЛЯК, Олег БЕРЕЗЮК</i>	
ОЦІНКА БЕЗПЕКИ ТА ЯКОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ	90
<i>Наталія ТУРЕНКО, Яна САНДИГА, Тетяна КОСТЕНКО</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗVICHAYNIX СITUACIЙ В UMOWAX	
WVYSCXOVIX DII.....	92
<i>Анжела ФІТЬО, Павліна ДУБІНЕЦЬКА</i>	
AKTUALNІ PROBLEMI CIVILNOGO ZAХISTU V UMOWAH ZAGOSTRENНIA	
GLOBALNIX KRIZ, NAPRIKLAД, PANDEMII COVID-19,	
ZMІN KLIMATU, TERORISTICHNIX ZAGRоз.....	93
<i>Andriй ЧОБОТАРЬОВ, Andriй LEONENKO</i>	
NADZVICHAYNІ СITUACIї VOENNOGO XAKTERU, Pov'язані	
Z RAKETNIMI OBSTRILAMI TA OSOBLIVOSTI DII	
PIDROZDILIV NACIОNALNІ POLICII PI RI LKVIDAЦІЇ ЇХ NASLIDKIV	96
<i>Sofia ШEKEРСЬКА, Oльga MЕЛЬНИК</i>	
NORMATIVNO-PRAWOVE REGULUVANНЯ V GALUZI OХORONI PRAЦI:	
STAN TA PROBLEMI	98
<i>Maksym ШELEPENKO, Nelia BOVK</i>	
NORMATIVNE REGULUVANНЯ PROEKTVUVANНЯ ZAХISNIX SPORUD	
V UMOWAH VOENNOGO STANU V UKRAЇNI	100
<i>Vladlena SHUMAKOVA, Wолодимир ABRAKITOВ</i>	
OPTIMIZACIЯ ROZTAШUVANНЯ BOMBOSHOVIЩ DЛЯ MIRNOGO	
NASELENНЯ UKRAЇNI V JITLOVIX MASIVAH NASELENHIX MІСЦЬ	
PID CHAS VJINNІ	102
<i>Wолодимир ЯРУТА, Дмитро ЖУРБИНСЬКИЙ</i>	
TEORETICHNІ ZASADI FUNKCIONUVANНЯ OB'ЄKTIV	
KRITICHNOЇ ІNФRASTRUCTUРИ	104
<i>Anton MYROSHNYCHENKO, Roman SHEVCHENKO</i>	
FORMATION OF CIVIL DEFENSE PROBLEMS TAKING INTO ACCOUNT	
A RISK-ORIENTED APPROACH	107
<i>Igor VOZNYUK, Olga VOZNYUK, Victor KOVALSKYI</i>	
FOREIGN MAN-MADE WASTE MANAGEMENT SYSTEM.....	108
<i>Elżbieta ŹYWUCKA – KOZŁOWSKA</i>	
EUROPEAN UNION LAW ON HEALTH AND SAFETY AT WORK	110

Секція 2. Пожежна та техногенна безпека

<i>Світлана БАГРІЙ, Надія ФЕРЕНЦ</i>	
ОЦІНКА ВИБУХОПОЖЕЖНОБЕЗПЕКИ ПРИМІЩЕНЬ	
З КИСНЕВИМИ УСТАНОВКАМИ ТА АПАРАТАМИ	113
<i>Іван БАЙДА, Ірина РУДЕШКО</i>	
НЕБЕЗПЕКА РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ДНІПРА У РАЗІ	
ПІДТОПЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЗОНИ ВІДЧУЖЕННЯ	115
<i>Віолетта БЕРЕЗЮК, Олег БЕРЕЗЮК</i>	
ЗМІНА КОНЦЕНТРАЦІЇ БЕНЗ[А]ПІРЕНУ В ҐРУНТАХ НАВКОЛО ПОЛІГОНІВ	
ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ	117
<i>Михайло БОНДАР, Максим КОВАЛЬСЬКИЙ, Володимир ОЧЕРЕТНИЙ</i>	
АНАЛІЗ УТВОРЕННЯ ТЕХНОГЕННИХ ВІДХОДІВ ПРОМИСЛОВОСТІ	119
<i>Анна БОНДАРЕНКО, Валентина ЛОБОЙЧЕНКО</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ЯК СКЛАДОВА	
ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ	
В ПІСЛЯВОЕННИЙ ЧАС	121
<i>Ірина БУДАН, Олеся КОСТИРКА</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМ ПОЖЕЖНОЇ СИГНАЛІЗАЦІЇ	124
<i>Юлія ВЕРХОЛЮК, Марта ПЕЛЕШКО</i>	
ПРОФІЛАКТИКА ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖ У ГОТЕЛЯХ	125
<i>Дар'я ГОЛИК, Аліна ПЕРЕГІН</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕПЛОМАСООБМІНУ В КАМЕРАХ ВОГНЕВИХ ПЕЧЕЙ	
З РІЗНИМИ ГЕОМЕТРИЧНИМИ ПАРАМЕТРАМИ	128
<i>Світлана ГОЛІКОВА, Юрій ФЕЩУК</i>	
ОБГРУНТУВАННЯ КІЛЬКОСТІ ПОЖЕЖНИХ ЩІТІВ	
ТА ЇХ КОМПЛЕКТАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ ВРУ 330 КВ АЕС	
ДЛЯ ОПЕРАТИВНОГО РЕАГУВАННЯ НА ПОЖЕЖІ	130
<i>Богдан ДЕМА, Вячеслав ДУРЄЄВ</i>	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ДИНАМІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ	
СПРАЦЮВАННЯ ТЕРМОРЕЗИСТОРНОГО ПОЖЕЖНОГО СПОВІЩУВАЧА	132
<i>Максим ДЕМЧУК, Світлана НЕМЕНУЩА</i>	
ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА ОБ'ЄКТІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ	134
<i>Вадим ДУРДАС, Валерій ДОВГАНЬ</i>	
ВІДОМЧА ПОЖЕЖНА ОХОРОНА УКРАЇНИ, Й РОЛЬ І МІСЦЕ	
У ФУНКЦІОNUВАННІ СЕКТОРУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ. ШЛЯХ ДО ПРИНЦІПІВ,	
ЦІННОСТЕЙ ТА СТАНДАРТІВ НАТО	136
<i>Наталія ЗАЇКА, Сергій ПОЗДЄЄВ</i>	
ВОГНЕЗАХИСТ МЕТАЛОКОНСТРУКЦІЙ	139
<i>Роман ЗАПОРІЗЬКИЙ, Ірина РУДЕШКО</i>	
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРОЕКТУВАННЯ СЕЙСМОСТИЙКИХ СПОРУД	141
<i>Світлана КОВАЛЕНКО, Роман ПОНОМАРЕНКО, Андрій ТИТАРЕНКО</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПОВЕРХНЕВИХ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ	
ЗА ЗНАЧЕННЯМ ІНДЕКСУ ЯКОСТІ ВОДИ	143
<i>Олександр КОВАЛЬ, Олег БОГАТОВ</i>	
АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКОРДОННИХ ПІДПРИЄМСТВ ЩОДО	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТРУБОПРОВІДНОГО ТРАНСПОРТУ	
НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ТЕХНОГЕННОГО РИЗИКУ	145
<i>Аліна КОВРИГА, Наталія САЄНКО</i>	
ПІДВИЩЕННЯ ВОГНЕЗАХИСТУ ДЕРЕВИНІ ТА ВИРОБІВ	
НА ЇЇ ОСНОВІ (ОГЛЯД)	147

Секція 1. Цивільна безпека та охорона праці

- "RegAnaliz" // Автоматизовані технології та виробництва. 2015. № 2 (8). С. 43-45.
4. Попович В.В. та ін. Ефективність експлуатації сміттєвозів у середовищі "місто-сміттєзвалище" // Науковий вісник НЛТУ України. 2017. Т. 27, № 10. С. 111-116.
5. Berezyuk O., Savulyak V. Approximated mathematical model of hydraulic drive of container upturning during loading of solid domestic wastes into a dustcart // Technical Sciences. Olsztyn, Poland, 2017. No. 20 (3). P. 259-273.
6. Berezyuk O.V., Savulyak V.I. Dynamics of hydraulic drive of hanging sweeping equipment of dust-cart with extended functional possibilities // TEHNOMUS. Suceava, Romania, 2015. No. 22. P. 345-351.
7. Березюк О.В. Експериментальне дослідження процесів зневоднення твердих побутових відходів шнековим пресом // Вісник ВПІ. 2018. № 5. С. 18-24.
8. Березюк О.В. Привод зневоднення та ущільнення твердих побутових відходів у сміттєвозі // Вісник машинобудування та транспорту. 2016. № 2. С. 14-18.
9. Березюк О.В. Структура машин для збирання та первинної переробки твердих побутових відходів // Вісник машинобудування та транспорту. 2015. № 2. С. 3-7.
10. Березюк О.В. Аналітичне дослідження математичної моделі гідроприводу вивантаження твердих побутових відходів із сміттєвоза // Промислова гіdraulіка і пневматика. 2011. № 34 (4). С. 80-83.
11. Березюк О.В. Шляхи підвищення ефективності пресування твердих побутових відходів у сміттєвозах // Сучасні технології, матеріали і конструкції у будівництві. 2009. № 1. С. 111-114.
12. Boiko T. et al. Theoretical foundations of engineering. Tasks and problems. Vol. 3. International Science Group. 2021. 485 p.
13. Березюк О.В. Системи приводів робочих органів машин для збирання та первинної переробки твердих побутових відходів // Промислова гіdraulіка і пневматика. 2017. № 3 (57). С. 65-72.

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ ПРОСТОРУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Максим МІЩУК

Марта ПЕЛЕШКО, канд. техн. наук, доцент

Львівський державний університет безпеки життедіяльності

14 квітня 2021 р. Кабінет Міністрів України видав розпорядження №366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року». Національна стратегія із створення безбар'єрного простору визначає нові стандарти доступності та інклюзивності простору [1].

Своєчасна евакуація людей із будівель та приміщень в умовах пожежі — основне завдання, вирішити яке потрібно ще під час проектування або під час реконструкції будівлі. В свою чергу ефективність евакуації визначається [2] кількістю евакуаційних виходів, їх розташуванням, параметрами виходів та шляхів евакуації, а також їх конструктивним виконанням.

Таким чином, важливим кроком до створення безбар'єрного середовища є можливість безпечної евакуації осіб з обмеженими можливостями в громадських та приватних будівлях у разі виникнення пожежі.

За офіційними статистичними даними в результаті розвитку інклюзивного навчання у 2021/2022 н. р. кількість учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах збільшилась на 7608 осіб і становить 32686 учнів (у

Секція 1. Цивільна безпека та охорона праці

2020/2021 – 25078 учнів). Кількість інклюзивних класів зросла на 4535 одиниць і становить 23216 таких класів [3].

Інклюзивність шкіл та дитячих садків передбачає наступні заходи [4]:

- створення комфортних умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами – проектування класів, навчальних кабінетів, ігрових кімнат, актових та спортивних залів та інших приміщень з урахуванням інклюзивності;
- створення умов для розвитку – проектування додаткових приміщень для медобслуговування та корекційно-розвиткових занять;
- забезпечення безперешкодного доступу до будинків, приміщень та земельних ділянок – проектування елементів доступності (пандусів/ліфтів, підйомників, спеціальних сходів);
- надання інформації про процес евакуації та її маршрути у доступній формі, такій як зображення на планах евакуації або голосові повідомлення на евакуаційних виходах;
- забезпечення доступності комунікаційних засобів, таких як телефони або радіо, для спілкування зі службами безпеки в разі потреби;
- проведення тренування та навчання з евакуації, включаючи дітей з обмеженими можливостями;
- навчання персоналу школи, як допомагати дітям з обмеженими можливостями під час евакуації (використання спеціальних засобів евакуації).

За статистикою, близько 74% всіх шкіл в Україні забезпечені безбар'єрним простором, але лише до першого поверху. В цих закладах є безбар'єрний доступ до будівлі, пандус або підйомник на вході чи кнопки виклику допомоги, у деяких випадках інформаційні таблиці. Проте якщо розглядати статистику доступності шкіл до 2-го і вище поверху, то її мають лише одиниці. Тобто, більшість наших шкіл ще не пристосовані для дітей з інвалідністю в повному обсязі [5].

Норми архітектурної доступності викладені в ДБН В.2.2-40:2018, які базуються на європейських стандартах і є базовим документом із питань створення інклюзивного простору. Також ДБН В.2.2-3:2018 “Заклади освіти” зобов’язує створити умови для безперешкодного доступу учнів із різними порушеннями до будівель, приміщень, спортивних майданчиків тощо.

Останні дослідження показали [6], що доступність означає щось більше, ніж безпосередній доступ до будівлі або приміщення за допомогою допоміжних чи спеціальних засобів. Це процес створення просторів, максимально зручних, а значить і безпечних для всіх людей, незалежно від їхнього віку та фізичних чи когнітивних можливостей, без необхідності використання допоміжних (адаптивних) засобів або вузько спрямованих спеціалізованих рішень.

Отже, врахування основних принципів універсального дизайну в об'ємно-планувальних рішеннях будівлі в цілому і в плануванні евакуаційних шляхів та виходів, в інтер'єрі будівель та приміщень дасть можливість створити умови для своєчасної та безпечної евакуації людей з обмеженими можливостями.

Заклад освіти можна вважати доступним, безпечним та зручним якщо легко можна ідентифікувати вхід в будівлю (сходи, дверні отвори), його назву (таблиця). Крім того має бути доступним, зрозумілим та безпечним шлях руху від найближчих зупинок громадського транспорту до входу на територію закладу освіти.

Ключовими аспектами забезпечення безпеки при евакуації є безпека під час пересування, перебування, отримання освітніх послуг, відсутні бар'єри або належне інформування про їх наявність, фізична можливість, зручність та

Секція 1. Цивільна безпека та охорона праці

комфорт під час пересування, перебування, отримання освітніх послуг, наявність умов для отримання необхідної інформації (рис. 1).

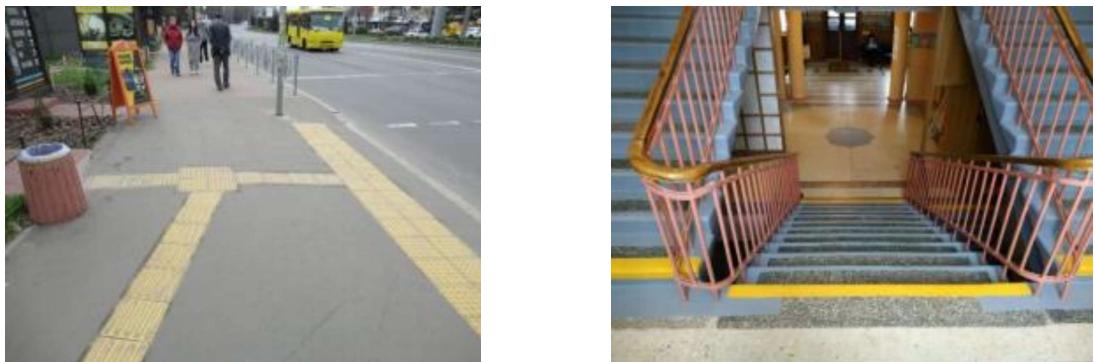

Рисунок 1 – Приклади облаштування тактильної плитки та світловідбиваючого маркування

При проектуванні, будівництві нових та реконструкції, реставрації, капітальному ремонті та переоснащенні існуючих будівель закладів освіти обов'язковим є забезпечення у повному обсязі вимог доступності, зручності, інформативності і безпеки. Доступність будівель та споруд для маломобільних груп населення повинна забезпечувати в першу чергу безпеку шляхів руху, а особливо евакуаційних в місцях навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 р. № 366-р. Урядовий портал. 2021.
2. ДБН В.1.1-7-2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. [Чинний від 2017-06-01]. Вид. офіц. Київ, 2017. 41 с. (Інформація та документація).
3. Статистичні дані. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/statistichni-dani> (дата звернення: 20.03. 2023).
4. Як створити доступність у закладах освіти для осіб з порушенням зору. URL: <https://nus.org.ua/view/yak-stvoryty-dostupnist-u-zakladah-osvity-dlya-osib-z-porushennyam-zoru/> (дата звернення: 20.03. 2023).
5. Створено всі умови для того, щоб усунути бар'єри у закладах освіти, Парцхаладзе. URL: <https://www.minregion.gov.ua/press/news/stvorenno-vsiv-umovi-dlya-togo-shhob-usunuti-bar-yeri-u-zakladah-osviti-partshaladze/> (дата звернення: 20.03. 2023).
6. Пелешко М.З., Башинський О.І., Бережанський Т.Г. Проблеми інклузивності будівель та споруд в контексті безпечної евакуації. Збірник наукових праць ЛДУБЖД «Пожежна безпека». 2022. № 40. С. 71–78.